

	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Навчально-науковий інститут української філології та журналістики Кафедра журналістики Силабус навчальної дисципліни «КРИЗОВІ КОМУНІКАЦІЇ»
---	--

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	КРИЗОВІ КОМУНІКАЦІЇ Мова викладання – українська.
Викладачі	Сімашова Анастасія Іванівна , кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри журналістики
Профайл викладачів	https://journkaf.kpnu.edu.ua/simashova_anastasia/
Е-mail	simashova.anastasiia@kpnu.edu.ua
Сторінка в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=24164
Консультації	А.І.Сімашова - вівторок з 14:50 до 15:50 (Zoom, Google Meet, Moodle (BigBlueButton)) – вибір платформи для консультації залежить від технічних можливостей здобувача освіти і здійснюється за попередньою домовленістю

2. Анотація до курсу

Курс «Кризові комунікації» є вибіркоvim компонентом ОПП «Журналістика» та присвячений вивченню криз, кризових комунікаційних технологій на державному та корпоративному рівнях. Метою дисципліни є сформувати комплексні компетентності здобувача вищої освіти як ефективного комунікатора в умовах кризових явищ різного типу і походження.

3. Мета і завдання курсу

Мета курсу – вивчення основних понять кризових комунікаційних технологій; набуття вмінь характеризувати основні типи кризових комунікацій, діагностувати фази кризи, розробляти антикризовий PR-план дій та стратегію на випадок виникнення кризової ситуації

Основні завдання:

- вивчення теорії кризових комунікацій, визначення теоретичних засад комунікативних стратегій та інформаційної політики в кризових ситуаціях;
- узагальнення та систематизація теоретичних підходів щодо сутності й типології криз на суспільному рівні, особливостей, складових кризових комунікацій і кризового управління на корпоративному та державному рівнях;
- освоєння методів спеціального інформаційного впливу в умовах кризи;
- дослідження ефективності комунікацій в умовах кризи;
- формування навичок використання методики та методології протидії інформаційним ударам в умовах кризових комунікацій

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування 2 положень і методів соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 01	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 03	Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК 04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 05	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК 06	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації
ЗК 07	Здатність працювати в команді
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 16	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК 18	Здатність спілкуватися із представниками інших професійних груп (експерти у різних галузях, з якими журналіст працює в межах виконання професійних обов’язків).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01	Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
СК 04	Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність
СК 07	Здатність до формування громадської думки, світогляду
СК 10	Здатність до креативного вирішення проблемних ситуацій, вироблення креативних ідей і впровадження їх у професійну діяльність
СК 12	Здатність створювати власний медійний текст/медійний продукт на основі етичних і правових норм із врахуванням інформаційних потреб і запитів цільової аудиторії

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний, із застосуванням технологій дистанційного навчання) із застосуванням об’єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій (Google Meet, Zoom, BigBlueButton).

5. Результати навчання

ПРН 02	Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції
ПРН 04	Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел
ПРН 06	Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків
ПРН 18	Використовувати необхідні знання й технології для виходу із кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.
ПРН 27	Створювати якісний графічний дизайн, застосовувати знання із комунікативістики, брендингу й управління проєктами.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма, спеціальність, спеціалізація	Для усіх освітніх програм /спеціальностей
Обов’язкова / вибіркова	вибіркова
Рік навчання/викладання	Другий/ 2026-2027
Семестр вивчення	Третій
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120

Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	20
Практичні заняття	20
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити і кореквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: Для сприйняття дисципліни важливим є опанування таких дисциплін, як «Реклама та зв'язки з громадськістю», «Теорія масових комунікацій», «Комунікаційні технології», «Стратегічні комунікації», «Теорія та історія соціальних комунікацій» та ін.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу потребує використання загальновикористовуваних програм і операційних систем. Разом з тим, коли виникають умови виключно дистанційної форми навчання, для вивчення курсу потрібні ноутбук / ПК / мобільний пристрій (телефон / планшет) із підключенням до мережі Інтернет, а також встановленими плагінами програм Zoom / Google Meet для:

- Можливості проведення спільних зустрічей під час лекційних і практичних занять;
- Виконання домашніх завдань
- Виконання самостійної й індивідуальної роботи
- Виконання контрольних робіт
- Проведення систематичних консультацій

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій від студентів очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpnu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporyadku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі вищої освіти вчасно (не пізніше ніж за тиждень до завершення семестру) відпрацьовуватимуть усі пропущені заняття. Відпрацювання лекційного заняття передбачає врахування студентом рівня знань із питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що студенти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Література. Для пошуку рекомендованої літератури студенти можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри української мови та інтернетними ресурсами. Студенти заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікація з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час проведення лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що студенти будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації з дисципліни, зокрема онлайн.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	зокрема				
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	індивідуальна робота	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Кризові комунікації. Вступ. Поняття кризи.	12	2	2	-	4	4
Тема 2. Кризові комунікативні стратегії та правила ефективних кризових комунікацій	14	2	2	-	4	4
Тема 3. Особливості кризових комунікацій в мережі Інтернет	8	2	2		4	4
Тема 4. Внутрішні комунікації у період кризи	12	2	2	-	4	4
Тема 5. Кризові комунікації в період пандемії	8	2	2	-	4	4
Тема 6. Розробка кризової стратегії	14	2	2		4	4
Тема 7. Кризові комунікації для залучення допомоги	10	2	2	-	2	2
Тема 8. Оцінка ефективності кризових комунікацій	8	2	2		2	2
Тема 9. Аналіз українських і світових практик кризових комунікацій	14	2	2		6	6
Тема 10. Війна як кризова ситуація. Кризові комунікації у період війни.	10	2	2		6	6
Разом годин	120	20	20	-	40	40

11. Методи навчання і форми оцінювання

Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, інструктаж (вступний, поточний, індивідуальний), робота за підручниками, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, спостереження, робота за таблицями, аудіодемонстрація, створення й демонстрування презентацій, вправи й завдання (усні, письмові, творчі, проблемні, ситуативні та ін.), мінідослідження проблем зі стилістики української мови, рецензування / анотації наукових статей, аналіз мовленнєвих ситуацій, симуляції та ін.

Форми поточного оцінювання: *під час практичних занять* (опитування (індивідуальне, фронтальне, уцільнене, вибіркове), взаємоопитування, перевірка виконаних усних і письмових вправ та завдань, зокрема тестових, написання есе, підготовка презентацій, стилістичне редагування, конструювання й реконструювання текстів, самоаналіз / самоперевірка письмових робіт та ін.), *контроль за самостійною роботою* (опитування / тестування з використанням модульного об’єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, перевірка проєктів та ін.).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота

Форма підсумкового контролю: залік (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об’єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

12. Система оцінювання та вимоги

Поточний і модульний контроль + ІНДЗ (60 балів)			Сума
Поточний контроль	МКР	ІНДЗ	
50 балів	30 балів	20 балів	100 балів

Поточний контроль (50 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12- бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов’язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в	Критерії оцінювання
Початковий (поняті)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих лінгвостилістичних термінів, мовних фактів без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.

	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати тексти на основі елементарних знань про особливості жанротворення в журналістиці; виявляє окремі закономірності журналістських явищ; робить спроби виконання репродуктивних вправ і завдань; за допомогою викладача виконує може вирішити прості вправи й завдання (за готовим алгоритмом). Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з кросмедійної журналістики, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в журналістських термінах, поняттях і визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення журналісткознавчих і журналістських понять (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з кросмедійної журналістики, може поверхнево аналізувати журналістські матеріали і визначати структурні й тематичні особливості, робить певні висновки щодо комунікативних завдань і практик; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання із кросмедійної журналістики під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з кросмедійної журналістики, оперує базовими професійними журналістськими поняттями і категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати журналістську термінологію; складати таблиці, схеми та ін.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал з кросмедійної журналістики у стандартних ситуаціях; уміє аналізувати журналістський матеріал і оцінювати інформаційний привід, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат або інше повідомлення (підготувати проєкт з кросмедійної журналістики), обґрунтувати його положення, має достатній рівень сформованих умінь обробки інформації. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з кросмедійної журналістики, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, оцінювати інформаційний привід, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить професійні журналістські поняття; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички з роботи з інформаційними жанрами. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з кросмедійної журналістики і використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати структурні особливості текстів різних типів; робить аргументовані висновки щодо основних комунікативних ознак й інформаційної мети; вміє верифікувати інформацію; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання із кросмедійної журналістики, аналізуючи різні журналістські явища, процеси, володіє нормами сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з кросмедійної журналістики, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, вміє верифікувати інформацію, користуватися відкритими базами даних, а також працювати зі свідками й очевидцями; спроможний самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні журналістські явища, процеси; володіє нормами сучасної української

		літературної мови; має високий рівень сформованих умінь із пошуку й обробки інформації. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з кросмедійної журналістики, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв’язує складні проблемні ситуації та завдання з кросмедійних журналістики; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-пошуковою роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах, володіє нормами сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов’язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов’язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов’язаної з пропусками занять, непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (<https://cutt.ly/mL Tb6am>).

Самостійна робота (20 балів)

Самостійна робота здобувача вищої освіти із дисципліни «Кризові комунікації» полягає у підготовці кризової стратегії для підприємства/громадської організації /державної установи.

Самостійна робота 20 балів	«задовільно»	12-15 балів
	«добре»	16-18 балів
	«відмінно»	19-20 балів

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з’явилися для її виконання або

не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота 30 балів	«задовільно»	18-21
	«добре»	22-26
	«відмінно»	27-30

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з директором навчально-наукового інституту української філології та журналістики та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них.

13. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Запорожець О.Ю. Кризові комунікації у міжнародних відносинах. Навчальний посібник. К.: ІМБ, 2009. 75 с.
2. Зубарева М. А. Прикладні антикризові PR-технології: навч. посіб. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. 162 с.
3. Казанжи З. Практичний посібник для працівників комунікаційних структур в органах влади. URL: <https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/posibnyk.pdf>

4. Коберник І., Краснова К. Ефективні комунікації для освітніх управлінців : посібник. Київ, 2019. 72 с. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/efektyvni-komunikacii-posibnyk-final-preview-20-12.pdf>
5. Коулман А. Стратегії кризових комунікації /пер. з англ. О.Татаренко. Харків: Фабула, 2023. 200 с.
6. Мудрак Л. Комунікація і криза. Як громадам протистояти і успішно діяти в період кризи. К., 2020. 107 с.
7. Попова Т., Ліпкан В. Стратегічні комунікації : словник / за заг. ред. В. А. Ліпкана. Київ, 2016. 416 с.
8. Почепцов Г. Стратегічні комунікації в політиці, бізнесі та державному управлінні : навч. посібник. Київ : Альтерпрес, 2008. 216 с.

Допоміжна

9. Васильців Н. М. Застосування маркетингових комунікацій у період пандемії COVID-19. *Економіка та управління підприємствами*. 2020. Вип. 47. С. 71–75.
10. Гута С. С. Поняття «кризова ситуація, зумовлена воєнно-політичними чинниками, «воєнно-політична криза» в теорії державного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 7. С. 116–120.
11. Приятельчук О. А., Ковальчук Ю. С. Основні інструменти та комунікаційні технології управління репутаційним капіталом в умовах кризи. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2014. № 3. С. 124–133.
12. Скорук О. П. Кризові комунікації під час пандемії COVID-19. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія : Економічні науки*. 2021. Вип. 59. С. 118–123.
13. Терентьева О.В. Організація кризових комунікацій в репутаційному менеджменті. *Стратегія економічного розвитку України*. 2018. № 42. С. 48–57.
14. Черпак Т. Особливості кризових комунікацій у політичному дискурсі в сучасній Україні. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені ВІ Вернадського*. 2018, 49. С.56-68.
15. Юськів Х. В. Комунікації у кризових ситуаціях: катастрофа боїнга МАУ в Тегерані. *16-та Відкрита наукова конференція Інституту прикладної математики та фундаментальних наук (ІМФН): збірник матеріалів конференції (6–7 лютого 2020 року)*. Львів, 2020. С. 22–23.
16. Zaremba A.J. Crisis Communication: Theory and Practice (1st ed.). New Yourk: Routledge, 2010. 256 p. <https://doi.org/10.4324/9781315705361>
17. Jin Y., Austin L.L. (Eds.). Social Media and Crisis Communication (2nd ed.). New York: Routledge, 2022. 432 p. <https://doi.org/10.4324/9781003043409>
18. Ozanne, L. K., Ballantine, P. W., & Mitchell, T. Investigating the methods and effectiveness of crisis communication. *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*. 2020, 32(4), 379-405.
19. Talawanich, S., Pongwat, A. Employing Patriotism and Nationalism in Destination Crisis Communication Strategy for the Pandemic. *ABAC Journal*. 2024, 44(1), 1-24.
20. Opatska, S., Johansen, W., Gordon, A. Business crisis management in wartime: Insights from Ukraine. *Journal of Contingencies and Crisis Management*. 2024, 32(1). <https://doi.org/10.1111/1468-5973.12513>